1836. Nr. 93.

DRENTSCHE COURANT.

VRIJDAG, DEN 18 NOVEMBER.

's GRAVENHAGE, den 12 November.

Men meldt uit Breda, den 7den dezer: Heden hebben de lessen aan de alhier hersteldé Koninklijke Militaire Akademie eenen gevierden aanvang genomen, nadat de herrijzenis dier belangrijke inrigting gisteren godsdienstig gevierd was, door eene plegtige godsdienstoefening in het akademie-gebouw zelf, waarbij de weleerw. zeer gel. heer *Van Gogh* eene leerrede hield over Ps. 119 vs. 9: *Waarmede zal de jongeling zijn pad zuiver houden? als hij dat houdt naar Uw woord.* De aankomst der beambten en der cadetten bij de Akademie heeft in de laatste dagen aan deze stad eene buitengewone levendigheid gegeven. De opgeruimdheid, welke voor hetzelfde bij eene talrijke toevloed van bezoekers uit de omliggende steden was zorg gedragen, de uitmuntende inrigting in het akademie-gebouw, en de orde waarmede alles tot [illegible] regelmatigen loop der [illegible] zonen of vrienden naar hunne nieuwe bestemming vergezeld hebben, en door allen die zich daarvan hebben kunnen overtuigen, ten hoogste geroemd.

— Uit Vlissingen schrijft men, den 4den dezer, dat de verschillende divisien kanonneerboten op de Boven- en Beneden-Schelde, onder het opperbevel van den kapt.-ter-zee *Lucas*, binnen weinige dagen hare winter-kwartieren zouden betrekken, gedeeltelijk te Zierikzee, gedeeltelijk te Hansweert of Hoedekenskerke. Eenige Belgische visschers van Kieldrecht, op de Schelde gevischt hebbende, in onze wateren en onder het bereik der kanonneerboten, zijn twee of drie derzelve achterhaald en gevankelijk naar Goes vervoerd.

— Uit België wordt geschreven, dat ten burele van den Brusselschen *Courrier* eene inschrijving is geopend, ten einde te voorzien in de kosten van het regtsgeding van den gewezen luitenant *Michaels*, *Kats* en anderen, die ter zake van ongeregeldheden bij de zoogenaamde volksvergaderingen zijn vervolgd geworden. In dezelve zal voor geene hoogere sommen dan van 25 centimes mogen worden deelgenomen. De schrijvers van genoemd blad meenen, dat de veroordeeling dezer dagen niets afdoet, daar de regter de constitutioneele bevoegdheid, om dergelijke vergaderingen te mogen houden, heeft erkend.

— Den 14 November. Den 5den dezer is het plan voor de 17de Koninklijke loterij vastgesteld. Dezelve zal uit 24,000 loten, 12,000 prijzen en 25 premiën bestaan.

— Een Engelsche luchtreiziger *Green* en zijne beide togtgenooten, welke, met de groote ballon van eerstgenoemden Londen den 7den dezer hadden verlaten, zijn den volgenden morgen, na eene reis van slechts negentien uren, nabij Weilburg, in het Nassausche, nedergekomen, en hebben onverwijld brieven aan hunne vrienden te Londen en 's Gravenhage afgezonden, om hun den gelukkigen uitslag hunner buitengewone onderneming mededeelen. Het schijnt, dat het luchtgevaarte veel verder gedreven is dan de reizigers zich in den aanvang hadden voorgesteld, daar men te Londen verzocht, dat zij en de Fransche, Belgische of Hollandsche kust zouden te land komen.

— Het adres van antwoord op de openings-rede [illegible] den 10den in de Tweede Kamer [illegible] genomen, en reeds aan Prins *Leopold* aangeboden. Bij de Representanten heeft men zich de beide volgende dagen insgelijks met het adres dier Kamer bezig gehouden, bij welke gelegenheid verscheidene leden opheldering omtrent den staat der buitenlandsche betrekkingen hebben gevraagd, waaromtrent zij meenden dat de Regering zich onbewimpeld had moeten uitdrukken. De Minister van buitenlandsche zaken heeft daarop geantwoord, dat het overtollig zou geweest zijn, de Kamers met een verslag van onderhandelingen bezig te houden, welke tot geene uitkomst hebben geleid, en dat het voldoende was te verklaren, dat het Gouvernement besloten had de stelling te handhaven, welke het Land had ingenomen, en bij de overeenkomst van den 21sten Mei 1833 was voorgeschreven. Wat de laatste besluiten der Duitsche Bondsvergadering betrof, waarbij aan België de versterking van het afgestane gedeelte van Luxemburg ontzegd is, en waaromtrent de heer *Dumortier* nadere inlichtingen verlangde, kwam het den Minister voor, dat het zeer onvoorzigtig en onstaatkundig geweest zou zijn, daarover thans uit te weiden. De eerste zinsneden van het ontwerp zijn niet eenige wijzigingen, grootendeels door den heer *Gendebien* voorgesteld, aangenomen. Heden zouden de beraadslagingen worden voortgezet.

LONDEN, den 10 November.

Twee openbare maaltijden van aanhangers der behoudende partij hebben dezer dagen de algemeene aandacht in meer dan gewone mate tot zich getrokken. De een daarvan is te Cork in Ierland op den 4den dezer, den gedenkdag der zegepraal van Koning *Willem, III*, gehouden, en daarop hebben verscheiden R. K. Ierschen hunnen afkeer van de maatregelen, door *O'Connell* en zijne vrienden ingevoerd, om zoogenaamd regt voor Ierland te verkrijgen, in de sterkste bewoordingen aan den dag gelegd. De andere, te Devonport, is vooral merkwaardig geweest, dewijl hij het bewijs heeft opgeleverd, hoezeer de conservatieve partij aldaar sedert korten tijd is toegenomen, en door de hooge achting welke men er voor het Huis der Lordsen de handhaving der Britsche constitutie heeft aan den dag gelegd.

— In de eerste dagen dezer maand heeft in onderscheidene streken van *Engeland* en Schotland reeds grooter koude geheerscht dan gedurende den geheelen vorigen winter. Te Edinburg en Glasgow teekende de thermometer in den morgen van den 1sten dezer tusschen 16 en 15 gr. Fahrenheit.

— De luchtreiziger *Green* heeft gisteren middag, vergezeld van de heeren *Monk Mason* en *Holland*, met zijne groote ballon eene reis over het Kanaal ondernomen.

— Uit Philadelphia wordt geschreven, dat de heer *Buren* de meeste kans bleef behouden om tot president benoemd te worden. De toestand der geldmiddelen van Noord-Amerika bleef zoo gunstig, dat op den 1sten October een overschot van vier en vijftig millioenen dollars bij de thesaurie in kas was, zonder dat het Gouvernement eenige schuld hoegenaamd had te betalen.

— Den 12 Nov. Te Liverpool is eene vergadering der Protest. Associatie gehouden, welke aldaar een jaar geleden is opgerigt, en toen slechts weinige deelnemers telde, terwijl men berekent, dat er nu ten minste vijf duizend personen vereenigd waren. Uit het verslag der werkzaamheden bleek, dat niet minder dan zes en zeventig honderd verschillende tractaatjes, ter verdediging en opheldering van de leerstukken der Protestantsche Kerk, gedurende dien korten tijd, door de bemoeijingen dezer associatie verspreid waren, en dat haar Bestuur de aanzienlijke som van elf duizend ponden in giften, en vijf duizend ponden in jaarlijksche inschrijvingen, ten behoeve der armen, had ontvangen.

— Te Lissabon was den 29sten laatstleden niets naders van belang voorgevallen, Sommigen vermoedden dat binnen weinige dagen het charter van *D. Pedro* hersteld zou worden, en anderen spraken van beduidende veranderingen in het Ministerie.

PARIJS, den 11 November.

Gisteren zou naar Zwitserland een courier zijn gezonden, na afloop van den Raad der Ministers, met eene depêche voor den hertog *de Montebello*, inhoudende den last om aan het Zwitsersch Bestuur te verklaren, dat de vergoeding van eer aan Frankrijk gegeven als voldoende geoordeeld is, en derhalve de betrekkingen tusschen beide Landen hersteld worden.

— Te Parijs is de gravin *de Brac*, op last van den Regter van Instructie, gearresteerd. Men brengt die arrestatie in verband met de gebeurtenis van Straatsburg.

— Men heeft het gerucht verbreid, dat de gewezen Koningin *Hortense* in persoon herwaarts is gekomen, om zich voor haren zoon in de bres te stellen; dit gerucht is ongegrond, maar het schijnt waar te zijn, dat zij, zonder paspoort, in Frankrijk is gekomen, en haren intrek heeft genomen te Vitry, op het buitengoed van de hertogin *Ragusa (Marmont)*.

— De Spaansche legatie te Parijs heeft bekend doen maken, dat de Spaansche Regering voor de vervallen coupons der buitenlandsche schuld bons op de schatkist zal afgeven, voor de helft op zes, en voor de andere helft op twaalf maanden tijd, met betaling van renten tegen vijf ten honderd in het jaar.

— De Cortès hebben een voorstel tot mobiel verklaring der nationale garde goedgekeurd, doch tevens den wensch geuit, dat de Regering met voorzigtigheid van dien maatregel gebruik zou maken.

Het schijnt uit de laatste berigten van *D. Carlos*, dat zijn hoofdkwartier den 3den weder te Durango [illegible] voornemens zou zijn te verblijven.

— Reeds een paar dagen geleden heeft men tijdingen met de telegraaf, volgens welke de Carlist *Sanz* den 24sten te Salas door *Cantanon* geslagen zou zijn, en dat *San Miguel*, een generaal der Koningin, den 31sten Cantavieja, eene stad die door de Carlisten in bezit genomen was, binnengerukt is, nadat het garnizoen en de inwoners haar verlaten hadden.

— Den 12 November. Men schijnt met de telegraaf bevel naar Straatsburg te hebben gezonden, om den jongen *Lodewijk Bonaparte* herwaarts te doen voeren, en dien ten gevolge is hij in den afgeloopenen nacht, bewaakt door twee hoofd-officieren der gendarmerie, met een post-rijtuig, bij de prefectuur van politie aangebragt. Hij is dadelijk door den prefect, den heer *Delessert*, en daarna door den Minister *Gasparin* gehoord. Ten vijf ure is hij op nieuw vervoerd, zoo vermoed werd, om, na zijne moeder te Vitry te hebben bezocht, te Havre, of te Calais, naar Noord-Amerika, of naar Engeland te worden ingescheept.

— De laatste berigten uit Madrid zijn van den 5den. Het aantal leden van de vergadering der Cortes was tot 118 aangegroeid. Het berigt van het vermeesteren van Cantavieja, de wapenplaats der Carlisten in Aragon, had den moed der revolutionaire leden weder eenigzins doen herleven.

— Van een besluit, waarbij de voordragt, om

Rodil en anderen ter verantwoording te roepen, is verworpen, waarde in deze berigten geene melding gemaakt. Daarentegen wordt gemeld, dat de Cortes eene commissie hebben benoemd, ten einde eene nieuwe constitutie te ontwerpen.

— De Generaal *Alava* was met zijne troepen in Toledo aangekomen. *Gomez* heeft den 29sten of daaromtrent bezit genomen van Truxillo.

FRANKFORT, den 10 November.

In de zevende zitting van den buitengewonen Zwitsersche Landdag, op den 5den dezer, is men het eindelijk, met eene genoegzame meerderheid, over het antwoord van den Fransehen Gezant eens geworden. Dit antwoord komt in de hoofdzaken met het laatst gewijzigd ontwerp overeen, alleen zijn sommige uitdrukkingen nog meer verzacht.

Den 7den zou de commissie wegens het oponthoud der uitgewekenen in de verschillende Kantons rapport uitbrengen en daarna de zitting worden gesloten.

— De brieven van de Italiaansche grenzen spreken van talrijke arrestatien in Sardinjë, ten gevolge eener ontdekte zamenzwering der liberale partij. Meer dan vijftig personen van allerlei rang en stand waren in hechtenis genomen, doch naar men meent hiervan, waren de hoofden van den mislukten opstand naar Frankrijk, Zwitserland en Spanje gevlugt.

— Naar men verneemt, rigt de *cholera* in Munchen nog al eenige verwoesting aan. In 1832 is men hier ter plaatse van [illegible] verschoond gebleven.

— Den 11 November. Brieven uit Napels van den 4sten melden, dat er dagelijks 60 á 80 menschen aan de *cholera* stierven, doch dat men zich vleidde, dat de ziekte hare hoogte had bereikt.

Even als elders, heeft men te Napels de menigte weten te bewegen, geloof te slaan aan het gerucht, als of sommige lieden, door giftmengerij, als de oorzaken moesten worden aangemerkt van de plaatshebbende sterfte, en zijn eenige ongelukkigen de slagtoffers geworden van dit ongerijmd vermoeden. Sommigen waren niet vreemd van het denkbeeld, dat deze geruchten door kwalijkgezinden waren uitgestrooid om onlusten te verwekken.

— Den 12 November. Uit Munchen wordt geschreven, dat de *cholera* zich langs de Isar begint uittebreiden en reeds tot Freiswin is doorgedrongen.

De Grieksche hoofdman *Mauromichalis*, een der adjudanten van Koning *Otto* en een zijner getrouwste aanhangers, is dezer dagen te München aan de heerschende ziekte overleden en met krijgseer ter aarde besteld.

— Berigten uit Napels van den 29sten luiden zeer verschillend, ten aanzien van het al of niet verminderen der *cholera*. Destijds had het denkbeeld, dat de ziekte grootendeels veroorzaakt werd door giftmengerij, steeds de overhand bij de smalle gemeente, welke zich voor het overige, bij gebrek aan toezigt, hulp en doeltreffende maatregelen, in eenen treurigen toestand bevond.

Het aanleggen van woeste gronden tot weidelanden, door F. DE COSTER, vertaald uit het Hoogduitsch van SCHWERTZ.

[Vervolg van nr. 91.]

Heeft men te doen met een veld, dat niet met heide maar met groen-mos bewassen is, dan moet men op deze zelfde wijze te werk gaan, te weten met afplaggen en branden. Wilde men dat mos onder-ploegen, dan zoude het, daar het op den heide-bodem slechts een arm en dor gewas is, de aarde niet verbeteren, en de vruchten geenszins tot zeenig nut zijn. Dit zelfde heeft ook plaats op moerachtigen en met eene groene zode overdekte grond. Men kan dezen echter, dewijl hij niet van onvruchtbaren aard is, dadelijk iets dikker afplaggen, de plaggen droogen en verbranden, om daardoor meerder asch te verkrijgen, hetgeen zal bewerken, dat de klaver in het tweede jaar op nieuw geen asch behoeft. Op zoodanigen grond, wanneer ook de ondergrond goed is, kan men op gelijke wijze in plaats van klaver raap-zaad verbouwen. (*d*)

Is de bodem, waarop de klaver gestaan heeft, bruinachtig en van goede gesteldheid, dan kan men met gewone bemesting er tarve op verbouwen. Voor weide kan men de klaverstoppel alleen dan laten staan, wanneer zich onder dezelve geen mos voordoet. Dat zich hier en daar de heide plant weder vertoont doet geen hinder, dewijl deze in haren jeugdigen staat door het vee mede wordt afgeweid.

Heeft men een zeer laag gelegen veld, hetwelk doorgaans met groene, maar niets waardige planten en gewassen bezet is, dan moet men dezen bodem noch branden noch onploegen, om er weide-land van te maken; dezelven zouden niet dan bloten (rusken, zoo men hier zegt) te voorschijn komen. Men moet denzelven met aarde, uit de nabijheid aangevoerd, overdekken en dan bezaaijen met klaver- en graszaad, waarvan de wortelen later hun voedsel zullen trekken uit de nu overdekte en rottende gewassen. De groei op deze nieuwe weide kan later, door overgestrooide asch, meer tot ontwikkeling en werkzaamheid worden gebragt.

Heeft men, eindelijk, land, hetwelk zoo gelegen is, dat men water uit beken of slooten, die door geruimeerde landen loopen, daar over kan laten vloeijen, dan zijn dezelve het best tot den gras-bouw te gebruiken, maar dan moet de ligging ook zoo zijn dat het water weder zijn afloop vinden kan. Mager water, dat uit woeste gronden of heide-velden afstroomt, dient ten bedoelden einde niet, en is er schadelijk dan nuttig. (*e*)

Er kunnen echter ook gevallen bestaan, dat het doelmatiger zoude zijn om den bodem, tot klaver-land bestemd, vooraf door middel van den ploeg voor te bereiden. Deze voorbereiding, wanneer zij aan het oogmerk zal voldoen, heeft ook hare bijzondere wijze.

Velen ploegen, ten bedoelden einde, het heide-veld om even als gewoon stoppel-land, opdat, naar hunne meening, de wortels der te verbouwen vruchten dadelijk in de omgekeerde heide-zoden voedsel zullen vinden, maar zij bedenken niet, dat het taaije en harde heide-kruid een geruimen tijd tot verrotting befoeft. Het gewone gevolg van deze onbedachte handelwijze is, dat de vruchten, bijzonderlijk de klaver, met welks zaaijing men doorgaans begint, van droogte veel zal lijden, en bij zeer natte zomers, door te veel vochtigheid, vergaan zal. Over het algemeen zal men bevinden, dat heide-veld, hetwelk niet diep is omgeploegd, in den zomer schielijker en sterker uitdroogt dan land, dat reeds

eenigen tijd bebouwd is geweest.

Anderen ploegen het heide-veld op de wijze zoo als zulks met oud weide-land wordt gedaan, dat is met twee zoden door dezelfde vore. Daardoor wordt zeker de grond dieper omgezet en is dus minder aan uitdroogen onderhevig; maar hier uit ontstaat een ander nadeel. Bij het dubbel ploegen, namelijk, valt de heide-zode in de diepte van de vore, en daardoor komen de planten, die op dezelve zich bevinden, op den stijven onder-grond te liggen. Hewijl nu dit ploegen vóór den winter plaats heeft en ook plaats hebben moet, zoo gebeurt het, dat, daar het regen- en sneeuwwater in dit jaargetijde niet dieper doordringt dan tot op den vasten onder-grond, de planten van den om- en ondergeworpen heide-zode beslendig in het water liggen, waardoor de grond al meer en meer koud wordt en de bedoelde planten, uit gebrek aan warmte, niet tot verrotting kunnen overgaan. Deze en boven liggen dezelve dan ook zoo diep, dat de wortels der te zaaijen vruchten niet zoo ver kunnen doordringen.

Beide voorgestelde handelwijzen met den ploeg zijn dus billijkerwijze afkeurens, en wij kunnen, in de plaats daarvan, de volgende betere opgeven: In de maand Junij, en dus om den tijd dat de paarden het minst drukte hebben, ploegt men het heide-veld op de gewone wijze om en laat het zoo den zomer door liggen, en het heide-kruid en de zoden sterven. In November ploegt men ten tweeden male en wel met twee zoden door de zelfde vore, opdat de onderste grond boven kome en den winter door aan de lucht en vorst blootgesteld zijnde, beter worden kan. Bij dit ploegen valt nu de heide-zode ook wel in de diepte, maar dewijl de ploeg in den zomer het ondeelte van dezelve boven heeft gekeerd, en dewijl door deze in den herfst die zode weder in omgrond en, daar het dubbel ploegen met groote zij de diepte is geworden, zoo geschiedt [illegible] zode in het midden tusschen de geroerde grond te liggen komt, waardoor de wortelen van de toekomstige vruchten denzelven bereiken en er hun voedsel uit trekken kunnen.

Het is duidelijk, dat men reeds bij het eerste ploegen aan de akkers nie breedte geeft, die zij eenmaal hebben moeten. Door de beide opgegevene ploegingen is de grond tevens geroerd, om in het volgende voorjaar, zonder verdere voorbereiding, met haver te kunnen worden bezaaid, en wij veronderstellen, zoo als het geval wel zal zijn, klaver tusschen dezelve uitzaaijen, dan moet men den grond niet meer omploegen, dewijl de klaver eenen eenigzins gesloten grond en geen vlakken bodem verlangt.

Het werk der paarden wordt door het te dezen aangegeven herhaalde ploegen slechts weinig vermeerderd, vermits bij de vermelde door ons niet goedgekeurde handelwijze genoegzaam evenveel paarden-arbeid gevorderd wordt.

Bij het eerste ploegen moet men wel op het oog hebben, dat, vermits de eerste omkeering der zode op eenen zoo bulterigen bodem als het heide-veld gewoonlijk is, niet behoorlijk volbragt kan worden, daar uit eenig bezwaar komt te ontstaan, en wel dit, dat bij de tweede bewerking overal de onder-grond niet even diep wordt opgewerkt, en dat daardoor de heide-zoden niet even veel met denzelven worden gemengd. Men neemt dan, om dit te verbeteren, zijnen toevlugt tot het zoogenaamde strijkhord, waardoor men de verlangde gelijkmatigheid zal kunnen daarstellen.

(a) Dit is hier te lande niet onbekend, en de voordeelen, die er door verkregen kunnen worden, zullen niet nalaten de zaak meer en meer algemeen te maken en op de traagheid en den afkeer van zogenaamde nieuwigheden eene volkomene overwinning te behalen. Men zij echter ook bedacht op het te veel in diepen, en zorge den vruchtbaren boven-grond niet geheel te verbranden en te verstoren.

(b) Tot het hier bedoelde ongeschikt water zal ook gebragt moeten worden het water uit veenen afkomstig. Men zegt, dat de ondervinding dit veel malen bewezen heeft.

De Provinciale Commissie van Geneeskundig Onderzoek en Toevoorzigt in Drenthe, adverteert hiermede, dat hare aanstaande vergadering zal gehouden worden op dingsdag den 29sten November aanstaande, des morgens te negen uren, in een der localen van het Landshuis te Assen; worden de diegenen, welke verlangen in een of anderen betrekkelijken geneeskundigen tak alsdan te worden onderzocht, verwittigd, dat zij zich ten minste acht dagen bevorens, met overlegging der vereischte stukken, zullen hebben te vervoegen aan den President van gemelde Commissie, den heere med. chir. et art. obstetr. Dr. *G. H. Amshoff*, te Dalen.

Namens de gemelde Commissie,
P. K. PRUISSEN,
Secretaris.

Heden overleed ons jongste dochtertje, *Doetjen Agatha Reinders*, in den jeugdigen leeftijd van twaalf jaren en ruim zes maanden.

Zwolle, H. VAN DIJK.
15 November 1838. C. VAN DIJK, geb. v. d. *Veen*.

GRAANPRIJZEN EN BROODZETTINGEN.

De gemiddelde prijzen van de Rogge en de Boekweit, op de markten van *Roswinkel*, *Hoogeveen* en *Meppel*, gedurende October 1838, hebben bedragen: het Nederlandsche mudde: te *Roswinkel*, eerste helft der maand, Rogge *f* 4 - 50, Boekweit *f* 2 - 97½; tweede helft der maand, Rogge *f* 4 - 55, Boekweit *f* 2 - 65; te *Hoogeveen*, eerste helft der maand, Rogge *f* 4 - 60, Boekweit *f* 4 - 70; tweede helft der maand, Rogge *f* 4 - 80, Boekweit *f* 4 - 10; te *Meppel*, eerste helft der maand, Rogge *f* 4 - 90, Boekweit *f* 4 - 20, tweede helft der maand, Rogge *f* 5 - 07½, Boekweit *f* 4 - 35.

De prijs van het brood is bepaald, in hetzelfde maandelijksch overzigt, als volgt:

Hoogeveen, de 6 ponden roggebrood 42 centen;
de 12 oncen klein roggebrood 22 centen;
de 6 oncen tarwebrood 16 centen;
Meppel, de 6 ponden roggebrood 45 centen;
de 12 oncen klein roggebrood 24 centen;
de 6 oncen tarwebrood 19 centen;
Roswinkel, de 6 ponden roggebrood 43 centen;
de 3 looden gebuild roggebrood 06 centen;
de 16 looden tarwebrood 05 centen;
Assen, de 6 ponden roggebrood 45 centen;
de 12 oncen klein roggebrood 23 centen;
de 6 oncen tarwebrood 18 centen.

PRIJS-COURANT DER NEDERLANDSCHE EFFECTEN.
Amsterdam, den 15 November.

Werk. Schuld 2½ pt. 51½ a ¾ | Kans-Billetten . . 21 a ¼
Dito 5 pct. . . 98¼ a 90 | Amort. Syndicaat. 92¾ a 93¼

Te Assen, bij C. VAN GORCUM, *Provinciale Drukker.*